

LÍQUEN ESCLERÓS I ATRÒFIC

Què és?

El líquen esclerós i atròfic és un trastorn de la pell de tipus inflamatori i d'evolució crònica. Afecta principalment a la pell de la regió genital i perianal, encara que també pot presentar lesions extragenitals. Quina és la causa i a qui sol afectar?

La causa del líquen esclerós i atròfic no és coneguda. No obstant això, se sap que afecta majoritàriament a dones entre els 40 i 60 anys, encara que ho poden presentar persones de qualsevol edat.

Com es manifesta?

Aquesta entitat es caracteritza pel desenvolupament a la pell de plaques blanquinoses d'atròfia i induració (esclerosi). Sovint hi ha esquerdes i petites àrees hemorràgiques secundàries al trencament de petits vasos sanguinis superficials.

Els símptomes que sol produir són picor intensa i dispareúnia (dolor al mantenir relacions sexuals). En les nenes sol ser menys simptomàtic i en els homes sol produir episodis de balanitis (inflamació del gland) i pot donar lloc a fimosi.

Les lesions localitzades fora de l'àrea genital mostren un aspecte similar a les de la regió genital i consisteixen en plaques o petites taques nacrades, brillants i atròfiques. Solen ser menys pruriginoses i preferentment es localitzen a la part alta del tronc, les aixelles, el coll i la regió periumbilical.

Com es diagnostica?

Tot i que el diagnòstic en ocasions pot realitzar-se mitjançant l'examen clínic, per confirmar-ho es realitza una biòpsia cutània, que permet examinar la pell malmesa sota el microscopi, podent descartar així altres malalties.

Com es tracta i perquè és important un seguiment mèdic periòdic?

No existeix tractament absolutament eficaç del líquen esclerós i atròfic.

Per a les lesions genitals els glucocorticoides tòpics potents han demostrat alleujar els símptomes i millorar l'evolució de la malaltia, de manera que constitueixen el tractament d'elecció. Les cremes d'estrògens i testosterona proporcionen alleujament dels símptomes, però són menys eficaços que els glucocorticoides potents. Hi ha altres tractaments que han demostrat ser eficaços en grups aïllats de pacients com són la teràpia fotodinàmica o la fototeràpia en el cas de les lesions extragenitals. La circumcisió pot ser curativa per a homes en els que només la pell del prepuci està afectada.

S'ha relacionat la presència de líquen esclerós i atròfic genital amb l'aparició en alguns casos de carcinoma escamós, sobretot en dones amb molts anys d'evolució de la malaltia. Per aquest motiu, és important un seguiment periòdic a llarg termini pel seu metge.